

Podjetje Pharmahemp je s prodajo učinkovin iz industrijske konoplje in laboratorijskim testiranjem v zadnjih dveh letih odlično zaslužiło, to leto bo še boljše.

Ljubljancani, ki z izvlečki konoplje hodijo korak pred multinacionalkami

Gorazd Suhadolnik

Ljubitelji mestne družabnosti bi se lahko še spomnili Andreja Sušnika, ekstrovertiranega mladeniča, ki je konec devetdesetih marsikdaj poživil dogajanje na kakšnem od zbirališč, še posebej, ko se je začel pojavljati z avtomobilom, polepljenim z napisom »extraganja«, za tiste, ki jim je bila skovanka premalo povedna, podkrepjenim z velikim znakom lista konoplje. Šlo je za eno od prvih (na svetu) linij kozmetičnih izdelkov za osebno nego, narejenih iz hladno stiskane industrijske konoplje, obogatene z eteričnimi olji.

Splošno hahljanje, ki ga je zbujała ta pojava, so zamenjali komentari »saj sem vedel«, ko je Sušnik s svojim provokativnim tržnim nastopom trčil ob konkretne ovire in se je moral zaradi domnevne vsebnosti prepovedane psihoaktivne sestavine THC v izdelkih zagovarjati na sodišču. Le malokdo je verjetno takrat pomislil, da ima mladi podjetnik ne le vizijo, ampak tudi tržni segment, ki bo v prihodnjih desetletjih živahno rasel. Hkrati z močno zaslobo v družinskem podjetju Pharmachem za izdelavo naravne kozmetike, ki ga je leta 1965 ustanovil Andrejev oče Jože. Skupaj z bratom Tomažem, ki velja za pionirja v razvoju in prodaji ekoloških prehranskih izdelkov iz konoplje (leta 2005 je ustanovil podjetje Hannah Biz), je Andrej pred 12 leti ustanovil podjetje Pharmahemp za razvoj inovativnih izdelkov in surovin iz industrijske konoplje. To je vzletelo v zadnjih dveh letih: še leta 2015 so imeli manj kot 300 tisoč evrov prihodkov, naslednje leto milijon, lani pa že več kot 13 milijonov evrov.

»Pravilnost naše tedanje vizije in strateške odločitve se zdaj potrjuje v globalnem razcvetu trga izdelkov iz konoplje, ki bo po oceni Business Insiderja do leta 2025 dosegel vrednost 146 milijard dolarjev,« pravi Andrej, ki v Pharmahempu opravlja naloge izvršnega direktorja, njegov cilj pa je, da razvije podjetje v vodilnega globalnega ponudnika inovativnih rešitev iz industrijske in medicinske konoplje.

Andreju Sušniku gre na roko eksplozija svetovnega trga izvlečkov iz konoplje.

OSEBNI ARHIV

Učinkovine iz konoplje izvažajo v 40 držav

Dejavnost Pharmahempa je razdeljena na tri dele: inovativne razvojne storitve, dobavo, predelavo in distribucijo fitokanabinoidnih surovin iz industrijske konoplje ter laboratorijsko testiranje konoplje. Visokotehnološke rešitve in formulacije na osnovi fitokanabinoidov (kemičnih spojin, pridobljenih iz konoplje) vidijo v podjetju kot glavno področje svojega razvoja in raziskav.

Njihova ponudba izdelkov iz industrijske konoplje vključuje vse od dobave nepredelane konopljne biomase do predelave in prodaje celotnega nabora fitokanabinoidov (kemičnih učinkovin, ki jih vsebuje konoplja). »Naša ponudba vključuje tudi dobavo izoliranih fitokanabinoidov, kanabidiola (CBD) in kanabigerola (CBG), kristale, praške, vodotopne CBD-formulacije, paste, olja in tekočine za elektronske cigarete,« pravi Sušnik. Konopljno biomaso nabavljajo večinoma od pooblaščenih podizvajalcev iz Slovenije in Hrvaške, kjer imajo pogodbeni dostop do 500 hektarjev polj z možnostjo širitve na 1.200 hektarjev pridelovalnih površin. Glavni odjemalci Pharmahempa so proizvajalci prehranskih in kozmetičnih izdelkov, »velnes izdelke« pa kupujejo tudi farmacevtske družbe in lekarne.

Pharmahemp ustvari večino prihodkov na tujih trgih, storitve in surovine izvažajo v več kot 40 držav, njihovi glavni trgi pa so Velika Britanija, Danska, Južna Koreja, Japonska in Švica.

ALLES ROSA/PHARMAHEMP

Tretja pomembna dejavnost podjetja je laboratorijska kvantitativna analiza industrijske konoplje in izdelkov, ki jo opravljajo za pridelovalce in proizvajalce.

V zelje jim hodijo multinacionalke

Kot pravi Sušnik, je za veliko rast prihodkov v zadnjih dveh letih zaslužno povečano povpraševanje na svetovni ravni, hkrati pa tudi zaveza Pharmahempa načelu »customer first«, torej prilagajanju željam in potrebam kupcev. Njihova visoka dobičkonosnost – podjetje je imelo lani skoraj 4,6 milijona evrov čistega dobička – je, pojasnjuje izvršni direktor, rezultat visoke dodane vrednosti v proizvodnem procesu in intelektualnih storitev v naprednih rešitvah za naročnike. »Letos pričakujemo večje prihodke kot lani,« napoveduje Sušnik.

Čeprav na evropskem trgu še nimajo veliko konkurence, se zavedajo, da na njihov teren prihajajo velika multinacionalna podjetja s konkretnimi finančnimi naložbami. »Pričakujemo zahtevnejše tržne razmere, močnejšo konkurenco in verjetno nižje marže,« pravi Sušnik. Po drugi strani se lahko zanesejo na svojo konkurenčno prednost zaradi dolgoletnih izkušenj in znanja, s katerimi lahko naročnikom ponudijo celostne in inovativne rešitve v zagotavljanju procesnega nadzora od pridelave do predelave in na koncu dobave kakovostnih fitokanabinoidnih surovin.

Slovenija idealna za medicinsko konopljo

Poleg širitve svoje prodajne mreže s ponudbo prilagojenih rešitev, aktivnim prodajnim in marketinškim oddelkom ter s sodelovanjem na odmevnejših mednarodnih sejnih, kongresih in strokovnih seminarjih v tujini so dejavni tudi pri objavljanju člankov v strokovnih revijah in sodelovanju v raziskavah. Sodelujejo z več raziskovalnimi institucijami, v Sloveniji z Institutom Jožefa Stefana in Fakulteto za farmacijo Univerze v Ljubljani, v Švici z laboratorijem za organsko kemijo ETH Zürich, na Češkem pa s praškim Institutom za kemijsko tehnologijo. »Sodelujemo tudi z Medicinsko fakulteto Univerze v Ljubljani ter Kliničnim oddelkom za otroško, mladostniško in razvojno nevrologijo, ki izvaja kli-

Ena od dejavnosti Pharmahempa so tudi laboratorijske analize konoplje in izdelkov iz nje za druge proizvajalce.

nične študije uporabe fitokanabinoidov za zdravljenje otroške epilepsije in blažitev spastičnosti pri otrocih s cerebralno paralizo,« razlaga Andrej Sušnik in dodaja, da nameravajo krepiti svoje sodelovanje pri projektih razvoja novih izdelkov in uvajanja novih tehnologij.

Razširiti nameravajo tudi dejavnosti analiznega laboratorija za merjenje koncentracije kanabinoidov ter zgraditi nov laboratorij za raziskave in razvoj, postaviti pa nameravajo tudi novo tovarno s celotno predelovalno linijo. »Ob ustrezni zakonodaji o proizvodnji medicinske konoplje bomo med naložbe vključili tudi nadzorovane prostore za gojenje, sušenje, pakiranje, skladiščenje in distribucijo medicinske konoplje,« napoveduje direktor Pharmahempa, hkrati pa poudarja, da je industrija konoplje v Sloveniji neizkoriščena gospodarska priložnost, saj imamo za proizvodnjo medicinske konoplje vse potrebne možnosti, s katerimi bi lahko opazno pripomogli k uspešnosti slovenskega gospodarstva. »Smiselno bi bilo, da država čim prej sprejme pravilnike, ki bodo dovoljevali proizvodnjo in distribucijo medicinske konoplje v zdravstvene namene,« pravi Sušnik. Čedalje več evropskih držav spreminja nacionalne zakonodaje in podeljuje dovoljenja za pridelovanje medicinske konoplje, Nemčija pa že pripravlja standarde tudi za izvlečke iz konoplje. »S svojim znanjem želimo postati proizvajalec kakovostne medicinske konoplje za bolnike v Sloveniji in za izvoz na tuje trge, kjer smo že navzoči,« pravi Sušnik.

Potrebovali bodo strokovnjake za raziskave in razvoj

Poleg Andreja Sušnika (35-odstotni lastnik) imajo deleže v Pharmahempu še Martin Jamar (30 odstotkov), sicer ustanovitelj podjetja Herba Medica, ameriško podjetje Laurel Crest II, LLC (25 odstotkov), madžarsko podjetje Lighthouse Partners ZMR (pet odstotkov) in Boštjan Jančar (pet odstotkov).

»Že ob ustanovitvi Pharmahempa smo za širitev glavnih dejavnosti v lastništvo povabili sorodna podjetja z znanjem in potrebnimi vlaganji. Solastniki aktivno sodelujemo pri strateškem razvoju podjetja in pri nastopih na novih trgih,« pravi Sušnik. Lani so se v Pharmahempu odločili, da zaradi širitve obsega ponudbe in poslovanja vstopijo v lastniško sestavo podjetja Hannah Biz (prevzeli so 58,34 odstotka podjetja). »Tako bomo lahko svojim kupcem ponujali dodatne izdelke, predvsem s področja ekoloških živil iz konoplje. Velik potencial vidimo tudi v predelavi konopljinih stebel v trajnostne nadomestke za les, plastiko, gradbeništvo in nafto,« pravi Sušnik.

V Pharmahempu je 40 zaposlenih, večinoma s področja bioznanosti, kemije, farmacije in kozmetične industrije. »Pričakujemo, da bomo v prihodnosti še aktivno zaposlovali, predvsem visoko usposobljen kader,« pravi direktor Pharmahempa. Glede na to, da v podjetju največ stavijo na oddelek za raziskave in razvoj ter kontrolo kakovosti, bodo nove strokovnjake gotovo potrebovali.